

OBWIESZCZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 10 lipca 1973 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym.

1. Na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 1973 r. o zmianie przepisów dotyczących stopni naukowych i tytułów naukowych oraz organizacji instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 12, poz. 89) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1969 r. Nr 4, poz. 31, z 1972 r. Nr 16, poz. 114 oraz z 1973 r. Nr 12, poz. 89) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:-

- 1) art. 139, art. 140, art. 142—150, art. 153, art. 155 i art. 159 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 68, poz. 336) w brzmieniu:

„Art. 139. 1. Szkoły wyższe, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy podlegały ustawie z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205), z wyjątkiem szkół wymienionych w art. 140, stają się szkołami wyższymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. W okresie czasu do dnia 30 września 1961 r. łączenie, przekształcanie i zniesienie szkoły wyższej

może być dokonane przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 140. Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Białymstoku, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Bydgoszczy, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Lublinie, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Radomiu i Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Warszawie — stają się wyższymi szkołami zawodowymi.

Art. 142. W ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Rada Główna ukonstytuuje się zgodnie z przepisami ustawy.

Art. 143. 1. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska rektorów, prorektorów, dziekanów i prodziekanów zachowują te stanowiska do czasu upływu kadencji.

2. W ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy senaty i rady wydziałów ukonstytuują się zgodnie z jej przepisami.

Art. 144. 1. Osoby, które według przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki uzyskały stopień naukowy doktora nauk, zachowują ten stopień i posiadają wszystkie uprawnienia przewidziane w niniejszej ustawie dla osób posiadających stopień naukowy docenta.

2. Osoby, które posiadają stopień naukowy kandydata nauk, uzyskują z mocy prawa stopień naukowy doktora i mogą się ubiegać o uzyskanie stopnia naukowego docenta w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały stopień doktora na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki.

4. Wszczęcie w szkole wyższej przewodu kandydackiego uznaje się za wszczęcie przewodu doktorskiego.

5. Sprawy o nadanie stopnia naukowego kandydata lub doktora nauk skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki zostaną rozpatrzone przez tę Komisję na podstawie przepisów dotychczasowych.

6. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są aspirantami naukowymi, dokończą aspirantury na podstawie dotychczasowych przepisów o aspiranturze, z tym że ma ona na celu uzyskanie stopnia naukowego doktora.

Art. 145. Osoby, które na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki uzyskały stopień doktora, a ponadto w okresie mocy obowiązującej tej ustawy uzyskały stopień naukowy kandydata nauk, mogą być powoływane na stanowiska samodzielnych pracowników nauki, bez uzyskania stopnia naukowego docenta. Przy ubieganiu się o stopień naukowy docenta osoby te mogą przedłożyć pracę kandydacką jako rozprawę habilitacyjną.

Art. 146. 1. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy samodzielными pracownikami nauki w szkołach wyższych zachowują zajmowane stanowiska samodzielnych pracowników nauki i mogą być powoływane na stanowiska profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta.

2. Osoby, które uzyskały przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tytuły naukowe docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego, zachowują te tytuły, chociażby w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy nie zajmowały stanowisk samodzielnych pracowników nauki w szkołach wyższych. Osoby te mogą być powoływane na stanowiska samodzielnych pracowników nauki w szkołach wyższych, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta. W tym przypadku na stanowisko, samodzielnego pracownika nauki, odpowiadające posiadanemu tytułowi naukowemu, powołuje Minister.

Art. 147. 1. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach zastępców profesorów w szkołach wyższych mogą w okresie do dnia 30 września 1961 r. zachować te stanowiska.

2. W okresie przewidzianym w ust. 1 zastępcy profesorów mają wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w niniejszej ustawie dla docentów etatowych w zakresie pełnienia funkcji w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły wyższej; osoby te mogą być członkami senatu, rad wydziałów (oddziałów i studiów)

i komisji dyscyplinarnych do spraw studentów oraz pełnić funkcje rzeczowników dyscyplinarnych dla tych spraw; zastępca profesora pełniący funkcje kierownika katedry wchodzi do rady wydziału. W innych sprawach stosuje się do zastępców profesorów przepisy ustawy dotyczące wykładowców zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

3. Zastępca profesora, który w okresie wymienionym w ust. 1 uzyska stopień naukowy docenta, ma prawo do powołania go na stanowisko docenta etatowego w tej samej szkole wyższej.

4. Zastępca profesora, który w okresie wymienionym w ust. 1 nie uzyska stopnia naukowego docenta, może być nadal zatrudniony w szkole wyższej jako wykładowca.

Art. 148. 1. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w szkołach wyższych zachowują zajmowane stanowiska.

2. Okresy przewidziane w art. 98 ust. 1 i 2 liczą się dla pomocniczych pracowników nauki wymienionych w ust. 1 od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 149. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisko dyrektora biblioteki głównej rektor może powołać w drodze zawarcia umowy o pracę osobę nie posiadającą pełnych kwalifikacji przewidzianych w art. 39 ust. 3.

Art. 150. 1. Sprawy dotyczące nadania tytułów naukowych docenta, profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego, skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki, zostaną rozpatrzone przez tę Komisję na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Przepis art. 146 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały tytuły naukowe zgodnie z ust. 1.

Art. 153. Przewody kandydackie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w instytutach i innych placówkach naukowych, nie wchodzących w skład szkół wyższych, zostaną dokończone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 155. W sprawach dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się jej przepisy, jeżeli jednak w sprawie zapadło już orzeczenie komisji pierwszej instancji — postępowanie toczy się według przepisów dotychczasowych.

Art. 159. Ustawa, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) art. 2—5, art. 9 i art. 11 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 14, poz. 98) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska rektorów i prorektorów zachowują te stanowiska do czasu upływu kadencji.

2. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie ustawy stanowiska dziekanów i prodziekanów pozostają na tych stanowiskach do czasu upływu dwuletniej kadencji.

3. W ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy senaty, rady wydziału i inne organy kolegialne szkół wyższych ukonstytuują się zgodnie z nowymi przepisami o ich składzie.

Art. 3. Pracownikom naukowo-dydaktycznym wymienionym w art. 88 ust. 2 pkt 1—3 przysługują uprawnienia przewidziane w obowiązujących przepisach dla pracowników nauki.

Art. 4. 1. Stosunek służbowy asystentów, starszych asystentów i adiunktów, zawiązany na podstawie przepisów dotychczasowych, trwa aż do upływu okresu, na który nastąpiło mianowanie.

2. Po upływie okresu powołania odnowienie powołania może nastąpić na podstawie przepisów niniejszej ustawy.

3. Asystentom, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odnowiono powołanie na stanowisko po raz pierwszy, można je odnowić jeszcze na jeden okres roczny.

Art. 5. 1. Dyplomy inżyniera, wydane przez polskie szkoły akademickie przed dniem 27 lutego 1948 r., są równorzędne z dyplomami magistra-inżyniera wydawanymi przez szkoły wyższe na podstawie niniejszej ustawy.

2. Szkoły wyższe wydają na żądanie posiadaczy dyplomów, o których mowa w ust. 1, zaświadczenia stwierdzające prawo do tytułu magistra-inżyniera.

Art. 9. Jednostki organizacyjne i organy szkoły wyższej, istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, do czasu wydania przepisów wykonawczych do ustawy działają na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

3) art. 2 dekretu z dnia 2 sierpnia 1968 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 29, poz. 188) w brzmieniu:

„Art. 2. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

4) art. 2, art. 3 i art. 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1968 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 46, poz. 334) w brzmieniu:

„Art. 2. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w szkołach wyższych i w wyższych szkołach zawodowych stanowiska rektorów, prorektorów, dziekanów i prodziekanów oraz kierowników jednostek organizacyjnych typu naukowego, dydaktycznego lub naukowo-dydaktycznego — pozostają na swych stanowiskach do czasu obsadzenia tych stanowisk w trybie i na zasadach przewidzianych w niniejszej ustawie.

Art. 3. 1. Wyższe szkoły zawodowe stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy szkołami wyższymi.

2. W terminie nie przekraczającym 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy szkoły, o których mowa w ust. 1, ukonstytuują organy kolegialne zgodnie z przepisami dotyczącymi szkół wyższych w tym zakresie.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

5) art. 125 ustawy z dnia 27 kwietnia 1972 r. — Karta praw i obowiązków nauczyciela (Dz. U. Nr 16, poz. 114) w brzmieniu:

„Art. 125. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 1972 r.”;

6) art. 10 ustawy z dnia 12 marca 1973 r. o zmianie przepisów dotyczących stopni naukowych i tytułów naukowych oraz organizacji instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 12, poz. 89) w brzmieniu:

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki:

J. Kaczmarek

Załącznik do obwieszczenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 10 lipca 1973 r. (poz. 191):

USTAWA

z dnia 5 listopada 1958 r.

o szkolnictwie wyższym.

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Szkoły wyższe aktywnie uczestniczą w budowie socjalizmu w Polsce Ludowej przez:

— kształcenie i wychowywanie inteligencji zawodowej zdolnej aktywnie uczestniczyć w rozwoju gospodarki i kultury narodowej oraz w socjalistycznej przebudowie stosunków społecznych,

— kształcenie i wychowywanie nowych kadr naukowych zdolnych do zapewnienia trwałego postępu nauki polskiej i jej więzi z praktyką społeczną i gospodarczą,

— prowadzenie badań naukowych w ścisłym związku z potrzebami życia i perspektywami rozwoju kraju,

— pielęgnowanie i rozwijanie kultury narodowej oraz współdziałanie w rozwoju postępu technicznego i popularyzacji zdobyczy nauki oraz ich praktycznego zastosowania w gospodarce.

2. Podstawową zasadą w pracy szkoły wyższej jest jedność nauki, dydaktyki i wychowania.

3. Plany i programy nauczania w szkołach wyższych powinny być określone przez wymogi nauki, gospodarki i kultury społeczeństwa socjalistycznego oraz unowocześniane w miarę rozwoju nauki i postępu techniki.

4. Głównymi czynnikami wychowawczego działania szkoły są:

- proces dydaktyczny łączący harmonijnie teorię i praktykę,
- uświadamianie młodzieży w toku nauczania o czekających ją zadaniach obywatelskich i zawodowych,
- włączanie studentów do pracy naukowej,
- praca ideowo-wychowawcza rozwijana wspólnie z organizacjami politycznymi i młodzieżowymi, zmierzająca do wpojenie wychowankom naukowego światopoglądu i socjalistycznej moralności,
- rozwój samorządności studenckiej kształtującej aktywność społeczną studentów oraz umiejętność działania zespołowego i poczucia odpowiedzialności społecznej,
- współpraca ze środowiskiem społecznym, oparta na dobroku naukowym uczelni i ujawniająca się w jego popularyzacji i praktycznych zastosowaniach, we współdziałaniu z towarzystwami naukowymi i zawodowymi oraz w działalności studenckiego ruchu naukowego.

Art. 2. 1. Szkołę wyższą tworzy, przekształca i znosi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, określając równocześnie jej nazwę, siedzibę i kierunek naukowy oraz ogólny zakres działalności.

2. Szkoła wyższa posiada osobowość prawną.

Art. 3. 1. Szkoły wyższe mogą prowadzić studia zawodowe, studia magisterskie, studia doktoranckie, studia podyplomowe i kursy doskonalenia zawodowego oraz inne studia i kursy specjalne.

2. Nauczanie w szkołach wyższych może być prowadzone systemem studiów dziennych, wieczorowych lub zaocznych.

3. Rodzaje studiów prowadzone przez szkołę wyższą określa Minister w drodze rozporządzenia.

Art. 4. 1. Jednostki organizacyjne szkół wyższych, które odpowiadają warunkom określonym w przepisach o stopniach naukowych i tytułach naukowych, mają prawo nadawania stopni naukowych na zasadach określonych w tych przepisach.

2. Szkoły wyższe, których jednostki organizacyjne uprawnione są do nadawania stopni naukowych, mają prawo nadawania tytułu doktora honoris causa.

3. Tytuł doktora honoris causa może być nadawany osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju nauki, kultury i gospodarki narodowej, jak również wybitnym zagranicznym uczonym i mężom stanu.

4. Tytuł doktora honoris causa nadaje senat za zgodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Art. 5. 1. Zwierzchni nadzór nad szkołami wyższymi, zwanymi dalej „szkołami”, sprawuje Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

2. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki:

- 1) ustala projekty perspektywicznych i okresowych planów rozwoju szkolnictwa wyższego,
- 2) ustala podstawowe kierunki pracy szkoły, zasady organizacji pracy dydaktyczno-wychowawczej, ramowe plany badań naukowych, plany studiów, ramowe programy nauczania i regulaminy studiów,
- 3) ustala kierunek i zasady polityki kadrowej oraz etaty osobowe szkół,

4) ustala zasady organizacji i finansowania badań naukowych w szkołach i współpracy szkół z innymi instytucjami w tym zakresie,

5) ustala zasady regulujące administracyjną i gospodarczą działalność szkół,

6) decyduje w zasadniczych sprawach związanych ze współpracą szkół z zagranicą,

7) wykonuje w stosunku do szkół inne czynności nadzoru określone w ustawie niniejszej oraz w przepisach o urzędzie Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

3. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki sam lub przez swoje organy kontroluje działalność szkoły. Minister może żądać od organów szkoły złożenia wyjaśnień w każdej sprawie.

4. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki może zawiesić, uchylić lub zmienić decyzję każdego organu szkoły, naruszającą prawo lub interes społeczny; w razie uchylenia decyzji Minister określa dalszy tryb postępowania.

5. Ilekroć w dalszych przepisach ustawa używa określenia „Minister” bez bliższego oznaczenia, przez określenie to należy rozumieć Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

6. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki sprawują nadzór odpowiednio nad akademiami medycznymi i wyższymi szkołami wychowania fizycznego.

7. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki w stosunku do szkół, nad którymi sprawują nadzór, posiadają uprawnienia i obowiązki nadzorcze, przewidziane w ustawie dla Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, z tym ograniczeniem, że czynności wymienione w ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 wykonują w porozumieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a przewidziane w ustawie przepisy wykonawcze wydają wspólnie z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

8. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia podać szkołę nadzorowi innego ministra lub innego naczelnego organu administracji państwowej, niż to wynika z przepisów ust. 1 i 6; przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ II.

Ustrój szkoły.

Rozdział 1.

Jednostki organizacyjne szkoły.

Art. 6. 1. Ustrój szkoły powinien być dostosowany do nałożonych na nią obowiązków dydaktyczno-wychowawczych i naukowych oraz powiązań z życiem gospodarczym i społecznym kraju.

2. Szkoła może być wielowydziałowa, jednowydziałowa lub bezwyziałowa.

3. Wydziały są jednostkami organizacyjnymi pracy dydaktycznej, wychowawczej i naukowej; wydziały odpowiadają głównym kierunkom studiów lub grupom pokrewnych specjalności w ramach danego kierunku studiów.

4. Dla pracy dydaktycznej, wychowawczej i naukowej w ramach szkoły, wydziałów lub poza nimi mogą być tworzone oddziały, sekcje, instytuty, katedry, zakłady, zespoły badawcze lub dydaktyczne i inne jednostki organizacyjne.

5. Jednostki, o których mowa w ust. 3—4, mogą być tworzone także poza siedzibą szkoły.

6. W ramach wydziału lub poza wydziałami mogą być prowadzone studia i kursy określone w art. 3.

7. Studia i kursy mogą być również organizowane jako samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego. Studia i kursy jako samodzielne placówki typu naukowo-dydaktycznego tworzy i znosi oraz określa ich strukturę organizacyjną i podporządkowanie Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 7. 1. Jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 6 ust. 3—6, tworzy, przekształca i znosi Minister na wniosek rektora lub z własnej inicjatywy; zarządzenie o utworzeniu jednostki organizacyjnej określa jej szczegółowe zadania, uprawnienia i podporządkowanie.

2. Jednostki organizacyjne szkoły mogą być tworzone:

- 1) w ramach wydziału lub jako jednostki międzywydziałowe lub pozawydziałowe,
- 2) jako jednostki międzyuczelniane lub
- 3) jako jednostki działające w powiązaniu z placówkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk, instytutami naukowo-badawczymi, zakładami produkcyjnymi lub innymi instytucjami państwowymi albo społecznymi.

3. Utworzenie, przekształcenie lub zniesienie jednostki organizacyjnej określonej w ust. 2 pkt 3 oraz określenie zasad powiązania następuje na podstawie porozumienia zainteresowanych naczelnich organów administracji państwowej i instytucji.

4. Minister może upoważnić rektora do tworzenia, przekształcania i znoszenia określonych jednostek organizacyjnych szkoły.

Art. 8. 1. Szkoła posiada bibliotekę główną, która jest ogólnouczelnianym zakładem o zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych i może mieć charakter publicznej biblioteki naukowej.

2. Poza biblioteką główną szkoła może ponadto posiadać inne biblioteki.

3. Nadzór nad działalnością bibliotek, o których mowa w ust. 2, sprawuje dyrektor biblioteki głównej.

Art. 9. Szkoły mogą posiadać wyodrębnione jednostki administracyjne, gospodarcze i usługowe.

Rozdział 2.

Organy szkoły.

Art. 10. 1. Szkołą kieruje rektor przy współdziałaniu prorektorów, dziekanów oraz senatu.

2. Rektor jest przedstawicielem szkoły na zewnątrz.

3. Rektor jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły oraz zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej w szkole.

4. Rektor jest przewodniczącym senatu.

5. Do zakresu działania rektora należy w szczególności:

- 1) kierowanie procesem nauczania i wychowania młodzieży oraz czuwanie, aby proces ten odbywał się w duchu socjalistycznym, patriotycznym i internacjonalistycznym,
- 2) zatwierdzanie, szczegółowych programów nauczania, planu badań naukowych, programu rozwoju młodej kadry naukowej,
- 3) sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem przez jednostki organizacyjne szkoły zadań w zakresie nauczania i wychowania młodzieży oraz rozwoju naukowego szkoły,
- 4) zapewnianie należytej obsady stanowisk naukowych, dydaktycznych i administracyjnych w szkole,
- 5) zapewnianie porządku i przestrzegania prawa na terenie szkoły oraz wydawanie w tym celu zarządzeń,
- 6) sprawowanie nadzoru nad zaspokajaniem materialnych, zdrowotnych i kulturalnych potrzeb młodzieży studiującej,
- 7) zapewnianie realizacji zadań planowych szkoły określonych przez Ministra w ramach narodowego planu gospodarczego,
- 8) dokonywanie rozdziału środków budżetowych między jednostki organizacyjne szkoły oraz kierowanie administracją i gospodarką szkoły i dysponowanie środkami materialnymi w ramach obowiązujących przepisów i zgodnie z wytycznymi i zarządzeniami Ministra,
- 9) przeprowadzanie okresowej oceny pracy jednostek organizacyjnych szkoły i zatrudnionej w nich kadry.

6. Rektor może uchylić lub zmienić decyzję każdego podległego mu organu, jeżeli decyzja ta jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny albo nie jest zgodna z podstawowymi zadaniami szkoły.

7. Dla realizacji zadań wymienionych w ust. 5 rektor ma prawo wydawać zarządzenia i instrukcje oraz żądać wyjaśnień od wszystkich pracowników szkoły.

Art. 11. 1. Przy rektorze działa kolegium rektorskie szkoły. Zadaniem kolegium jest udzielanie rektorowi pomocy w bieżącym kierowaniu szkołą.

2. W skład kolegium wchodzi: rektor, prorektorzy, dyrektor administracyjny, sekretarz komitetu uczelnianego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz przewodniczący zakładowej organizacji związkowej.

3. Przy rozpatrywaniu spraw dotyczących młodzieży w posiedzeniach i pracach kolegium rektorskiego uczestniczą przedstawiciele organizacji młodzieżowych.

Art. 12. 1. Rektora powołuje Minister na czas oznaczony spośród profesorów lub docentów szkoły.

2. Minister może w uzasadnionych przypadkach odwołać rektora przed upływem okresu, na który został on powołany.

Art. 13. 1. Minister po zasięgnięciu opinii rektora może powołać na czas oznaczony jednego lub więcej prorektorów spośród profesorów lub docentów szkoły.

2. Prorektor jest stałym zastępcą i pomocnikiem rektora.

3. W przypadku powołania kilku prorektorów podziału czynności między nimi dokonuje rektor.

4. Przepis art. 12 ust. 2 stosuje się odpowiednio do prorektora.

Art. 14. 1. Senat jest organem doradczym i opiniodawczym rektora. Senat współdziała z rektorem w organizowaniu pracy dydaktycznej, wychowawczej i naukowej szkoły.

2. Rektor zasięga opinii senatu we wszystkich istotnych sprawach szkoły.

Art. 15. 1. W skład senatu wchodzi: rektor, prorektorzy, dziekani, sekretarz komitetu uczelnianego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, po jednym przedstawicielu każdej rady wydziału, dyrektor biblioteki głównej, dyrektor administracyjny, kierownik studium wojskowego, przewodniczący rady szkoły do spraw młodzieży i przewodniczący stałych komisji rektorskich wymienionych w niniejszej ustawie oraz przedstawiciele następujących dwóch grup nauczycieli akademickich:

- 1) wykładowców,
- 2) adiunktów, starszych asystentów i asystentów.

2. W szkołach bezwydziałowych Minister może określić skład senatu inny niż przewidziany w ust. 1.

3. Za zgodą rektora senat może powołać do swojego składu także kierowników wszystkich lub niektórych międzywydziałowych i pozawydziałowych jednostek organizacyjnych.

4. Liczbę przedstawicieli wymienionych w ust. 1 grup nauczycieli akademickich w granicach od 2 do 8 łącznie określa rektor, biorąc przy tym w szczególności pod uwagę liczebność tych grup w danej szkole.

5. W szkołach jednowydziałowych do senatu zamiast jednego przedstawiciela rady wydziału wchodzi 3 przedstawicieli tej rady oraz jeden lub dwaj przedstawiciele poszczególnych grup nauczycieli akademickich, o których mowa w ust. 1. Liczbę przedstawicieli poszczególnych grup nauczycieli akademickich określa rektor, kierując się przesłankami określonymi w ust. 4.

6. Wyboru przedstawicieli rad wydziałów i wymienionych w ust. 1 grup nauczycieli akademickich dokonuje się co dwa lata przed końcem roku szkolnego; w miarę potrzeby dokonuje się wyborów uzupełniających do upływu okresu dwuletniego.

7. W posiedzeniach i pracach senatu uczestniczą: przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej oraz przedstawiciele organizacji młodzieżowych.

8. Za zgodą rektora w posiedzeniach senatu mogą brać udział również inne osoby ze szkoły lub spoza szkoły, zwłaszcza jeżeli jest to wskazane ze względu na powiązanie pracy szkoły z życiem gospodarczym i społecznym kraju.

Art. 16. Posiedzenia senatu zwołuje rektor co najmniej raz na dwa miesiące, z wyjątkiem okresu wakacji letnich; rektor obowiązany jest zwołać posiedzenie senatu na żądanie co najmniej połowy jego członków.

Art. 17. 1. Rektor powołuje stałe komisje: do spraw badań naukowych, rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej oraz inne stałe lub doraźne komisje.

2. Zadaniem komisji jest przygotowanie spraw do decyzji rektora.

Art. 18. 1. W istotnych sprawach dotyczących warunków bytowych studentów, pracy wychowawczej szkoły, organizacji toku studiów i realizacji programu nauczania rektor zasięga opinii rady szkoły do spraw młodzieży.

2. W skład rady szkoły do spraw młodzieży wchodzi w $\frac{2}{3}$ pracownicy szkoły powołani przez rektora oraz w $\frac{1}{3}$ studenci — przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Ogólną liczbę członków rady określa oraz przewodniczącego rady powołuje rektor.

Art. 19. 1. W celu zapewnienia lepszej więzi szkoły ze środowiskiem społecznym oraz gospodarką i kulturą regionu Minister w porozumieniu z odpowiednimi instancjami i organizacjami szczebla wojewódzkiego może powołać rady społeczne szkoły spośród działaczy politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturalnych.

2. Minister określa równocześnie zakres i tryb działania rady.

3. Członkowie prezydium rady uczestniczą w posiedzeniach senatu.

Art. 20. 1. Wydziałem szkoły kieruje dziekan przy współdziałaniu prodziekanów oraz rady wydziału. Za zgodą rektora dziekan może dla współdziałania w bieżącym kierowaniu sprawami wydziału powołać kolegium dziekańskie złożone z prodziekanów oraz przedstawiciela organizacji Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i przedstawiciela zakładowej organizacji związkowej. Przy rozpatrywaniu spraw dotyczących młodzieży w posiedzeniach i pracach kolegium dziekańskiego uczestniczą przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Dziekan może powołać do kolegium kierowników niektórych podstawowych jednostek organizacyjnych wydziału.

2. Dziekan jest przedstawicielem wydziału na zewnątrz.

3. Dziekan jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników wydziału oraz zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej na wydziale.

4. Dziekan jest przewodniczącym rady wydziału.

5. Do zakresu działania dziekana należy w szczególności:

- 1) kierowanie procesem nauczania i wychowania młodzieży oraz czuwanie, aby proces ten odbywał się w duchu socjalistycznym, patriotycznym i internacjonalistycznym,
- 2) organizowanie opracowywania szczegółowych programów nauczania, planu badań naukowych i rozwoju młodej kadry naukowej,
- 3) zapewnianie należytej obsady stanowisk naukowo-dydaktycznych i administracyjnych w jednostkach organizacyjnych wydziału,
- 4) opracowywanie szczegółowego planu i rozkładu zajęć wydziału,
- 5) kontrola wykonania planów zajęć, planów studiów i programów nauczania,
- 6) kontrola dyscypliny studiów,
- 7) sprawowanie nadzoru nad organizacją i przebiegiem pracy naukowo-badawczej oraz kształceniem kadry naukowo-dydaktycznej,
- 8) czuwanie nad zaspokajaniem materialnych, zdrowotnych i kulturalnych potrzeb studentów wydziału oraz nad rozdziałem stypendiów i innych świadczeń,
- 9) sprawowanie kontroli nad gospodarką środkami finansowymi przez jednostki organizacyjne wydziału.

6. Dziekan może na poszczególnych latach studiów powoływać rady pedagogiczne. W skład rady pedagogicznej wchodzi pracownicy szkoły i przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Ogólną ilość członków rady ustala dziekan.

7. Przepisy art. 10 ust. 6 i 7 oraz art. 17 stosuje się odpowiednio do dziekana.

8. W istotnych sprawach dotyczących warunków bytowych studentów, pracy wychowawczej wydziału, organizacji toku studiów i realizacji programu nauczania na wydziale — dziekan zasięga opinii rady wydziałowej do spraw młodzieży. W skład rady wydziałowej do spraw młodzieży wchodzi w $\frac{2}{3}$ pracownicy szkoły powołani przez dziekana oraz w $\frac{1}{3}$ studenci — przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Ogólną liczbę członków rady określa oraz przewodniczącego rady powołuje dziekan za zgodą rektora.

Art. 21. 1. Dziekana powołuje na czas oznaczony rektor za zgodą Ministra spośród profesorów lub docentów szkoły.

2. Rektor może w uzasadnionych przypadkach odwołać dziekana przed upływem okresu, na który został on powołany; obowiązany jest to uczynić na wniosek Ministra.

Art. 22. 1. Rektor na wniosek dziekana lub po zasięgnięciu jego opinii może powołać na czas oznaczony jednego lub kilku prodziekanów spośród profesorów, docentów lub starszych wykładowców szkoły.

2. Prodziekan jest stałym zastępcą i pomocnikiem dziekana.

3. W przypadku powołania kilku prodziekanów, podziału czynności między nimi dokonuje dziekan.

4. Przepis art. 21 ust. 2 stosuje się odpowiednio do prodziekana.

Art. 23. 1. Rada wydziału jest organem doradczym i opiniodawczym dziekana. Rada wydziału współdziała z dziekanem w organizowaniu pracy dydaktycznej, wychowawczej i naukowej wydziału.

2. Dziekan zasięga opinii rady wydziału we wszystkich sprawach istotnych dla wydziału.

3. Udział rady wydziału w nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych określały przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 24. W stosunku do międzywydziałowych i pozawydziałowych jednostek organizacyjnych szkoły funkcje rady wydziału spełnia senat, jeżeli jednostki te nie posiadają własnych rad naukowych.

Art. 25. 1. W skład rady wydziału wchodzi: dziekan, prodziekan, profesorowie i docenci, kierownicy naukowych i dydaktycznych jednostek organizacyjnych wydziału, przedstawiciel organizacji Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, przewodniczący wydziałowej rady do spraw młodzieży oraz przedstawiciele następujących grup nauczycieli akademickich wydziału:

- 1) wykładowców,
- 2) adiunktów, starszych asystentów i asystentów.

2. Liczbę przedstawicieli wymienionych w ust. 1 grup nauczycieli akademickich w granicach od 2 do 8 łącznie określa rektor, biorąc przy tym w szczególności pod uwagę liczebność tych grup na danym wydziale.

3. Przepisy art. 15 ust. 6 stosuje się odpowiednio.

4. W posiedzeniach i pracach rady wydziału uczestniczą przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej oraz przedstawiciele organizacji młodzieżowych.

5. Jeżeli według planu studiów na wydziale odbywają się zajęcia prowadzone przez katedrę lub inną jednostkę organizacyjną należącą do innego wydziału lub przez pozawydziałową jednostkę organizacyjną szkoły, w posiedzeniach rady wydziału bierze udział z głosem doradczym kie-

ownik tej katedry lub jednostki organizacyjnej albo delegowany przez niego przedstawiciel.

6. Za zgodą dziekana w posiedzeniu rady wydziału mogą brać udział również inne osoby ze szkoły lub spoza szkoły.

7. Rada wydziału, w której skład wchodzi więcej niż 15 członków, może za zgodą rektora przekazać załatwianie w jej imieniu określonych spraw zespołom składającym się z osób wybranych spośród członków rady wydziału.

Art. 26. 1. Rektor może powoływać rady oddziałów, sekcji, instytutów i studiów.

2. W międzywydziałowych i pozawydziałowych instytutach i innych jednostkach organizacyjnych uprawnionych do nadawania stopni naukowych rektor powołuje rady naukowe.

3. Skład i zakres działania rad, o których mowa w ust. 1 i 2, określa rektor; rektor może przekazać radzie międzywydziałowej lub pozawydziałowej jednostki organizacyjnej wszystkie lub niektóre kompetencje rady wydziału, odnoszące się do tych jednostek.

4. Przepis art. 25 ust. 7 stosuje się odpowiednio do rad określonych w ust. 1 i 2.

5. Zasady powoływania rad, o których mowa w ust. 1 i 2, określa Minister.

Art. 27. Uchwały organów kolegialnych szkoły wymagają obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania i zapadają zwykłą większością głosów obecnych, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 28. 1. Dyrektorów instytutów, kierowników katedr, dyrektora biblioteki głównej i kierowników innych jednostek organizacyjnych typu naukowo-dydaktycznego szkoły, nie będących wydziałami, powołuje na czas oznaczony rektor; jeżeli jednostka taka wchodzi w skład wydziału, instytutu lub biblioteki głównej, kierownika powołuje rektor po uprzednim zasięgnięciu opinii dziekana lub dyrektora instytutu albo dyrektora biblioteki głównej.

2. Kierownikiem katedry i dyrektorem instytutu może być tylko profesor lub docent, a w przypadkach wyjątkowych uzasadnionych sytuacją kadrową szkoły kierownictwo katedry może być powierzone na czas określony starszemu wykładowcy.

3. Dyrektor biblioteki głównej powinien posiadać kwalifikacje przewidziane dla bibliotekarzy dyplomowanych i stopień naukowy.

4. Przepis art. 21 ust. 2 stosuje się odpowiednio do osób wymienionych w ust. 1.

5. W wyjątkowych przypadkach na stanowisko dyrektora biblioteki głównej można powołać osobę, która nie odpowiada warunkom określonym w ust. 3, lecz posiada dostateczne przygotowanie dla wykonywania funkcji dyrektora biblioteki głównej.

6. Przy powoływaniu na funkcje kierowników (dyrektorów) niektórych jednostek organizacyjnych rektor może zarządzić przeprowadzenie konkursu określając jego warunki i przebieg.

Art. 29. W sprawach działalności politycznej i ideowo-wychowawczej organy szkoły współdziałają z organizacjami uczelnianymi Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Art. 30. Minister określa czas trwania kadencji rektora i dziekana.

Rozdział 3.

Administracja i gospodarka w szkole.

Art. 31. 1. Rektor kieruje administracją i gospodarką szkoły przy pomocy dyrektora administracyjnego, odpowiedzialnego przed rektorem za powierzony mu zakres działania.

2. Dyrektor administracyjny kieruje jednostkami administracyjnymi, gospodarczymi i usługowymi szkoły w zakresie i w sposób ustalony przez rektora w oparciu o rozporządzenie wydane na podstawie art. 35.

3. Kwestor jest kierownikiem działu finansowo-księgowego szkoły i pełni funkcje głównego księgowego.

4. Dyrektora administracyjnego powołuje i odwołuje Minister na wniosek lub po zasięgnięciu opinii rektora, a kwestora — rektor za zgodą Ministra.

Art. 32. Szkoły są jednostkami budżetowymi. W ramach szkoły mogą być tworzone jednostki organizacyjne nie będące jednostkami budżetowymi.

Art. 33. Rektor przedstawia senatowi co najmniej raz w roku sprawozdanie z zarządu sprawami finansowo-administracyjnymi i majątkowymi szkoły.

Art. 34. Przyjęcie lub odmowa przyjęcia darowizny lub zapisu albo przyjęcie lub odrzucenie spadku wymaga zezwolenia Ministra. Zezwolenia jednakże nie wymaga darowizna dokonana przez jednostkę gospodarki społecznej.

Art. 35. Minister określi w drodze rozporządzenia ramowe zasady organizacji administracji szkół oraz ogólne zasady gospodarki szkół, a także zakres i sposób wykonywania nadzoru i kontroli nad działalnością administracyjną i gospodarczą szkół i jednostek im podległych.

Art. 36. 1. Minister może na wniosek szkoły lub z inicjatywy własnej nadać szkole statut.

2. Statut określa szczegółową organizację, zadania i ustrój szkoły. W szczególności statut może określić:

- 1) rodzaje prowadzonych w szkole studiów oraz głównych kierunków nauczania,
- 2) rolę szkoły w organizowaniu i prowadzeniu badań naukowych,
- 3) zadania w zakresie kształcenia kadr naukowych oraz popularyzacji wiedzy,
- 4) szczegółową strukturę oraz kompetencje organów szkoły.

3. Statut może określić organizację i ustrój szkoły odmienne od ustalonych w niniejszym dziale i dostosowane do jej szczególnych zadań.

DZIAŁ III.

Studia i studenci.

Rozdział 1.

Studia.

Art. 37. 1. Do odbywania studiów w szkole w charakterze studenta może być dopuszczona jedynie osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub równorzędne świadectwo ukończenia szkoły średniej stopnia licealnego.

2. Kandydat na studia w szkole wyższej powinien wykazywać się właściwą postawą moralną i obywatelską.

3. Dopuszczenie do studiów w charakterze studenta może być uzależnione od odbycia praktyki zawodowej lub określonego stażu pracy i złożenia egzaminu wstępnego.

4. Minister może w przypadku zasługującym na szczególne uwzględnienie zezwolić na dopuszczenie do studiów osoby, która nie odpowiada warunkom określonym w ust. 1, lecz wykazuje dostateczny stopień przygotowania do studiów wyższych.

5. Minister określa szczegółowe warunki i tryb przyjęć na studia w szkole wyższej.

6. Minister ustala w ramach narodowych planów gospodarczych, po zasięgnięciu opinii organów szkoły, liczbę studentów przyjmowanych w danym roku szkolnym na poszczególne kierunki studiów w poszczególnych szkołach.

Art. 38. Przyjęcie w poczet studentów szkoły następuje z chwilą immatrykulacji i po złożeniu na ręce rektora lub dziekana ślubowania, którego brzmienie i tryb składania ustala Minister.

Art. 39. W uzasadnionym przypadku student może przejść na studia do innej szkoły za zgodą rektorów obydwóch szkół.

Art. 40. Osoba, która posiada świadectwo dojrzałości lub równorzędne, lecz nie ma możliwości odbywania studiów według obowiązującego regulaminu, może być przyjęta za zgodą rektora na studia w charakterze eksterna. Przepis art. 37 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 41. Osoba, która ukończyła studia w szkole wyższej lub odpowiada innym warunkom niezbędnym dla uzyskania stopnia naukowego doktora, określonym w przepisach o stopniach naukowych i tytułach naukowych, może być przyjęta na studia doktoranckie, których celem jest uzyskanie stopnia naukowego doktora.

Art. 42. 1. Zasady przyjmowania na studia podyplomowe i kursy doskonalenia zawodowego, studia i kursy specjalne oraz na inne studia i kursy, jak również prawa i obowiązki osób uczęszczających na te studia i kursy — określa Minister.

2. Zasady odbywania studiów doktoranckich określają przepisy o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 43. Przepisy dotyczące studentów stosuje się odpowiednio do osób uczęszczających na studia i kursy, o których mowa w art. 42, o ile przepisy ustawy lub przepisy wykonawcze nie stanowią inaczej.

Art. 44. 1. Szkoły wydają absolwentom studiów magisterskich dyplomy ukończenia studiów wyższych stwierdzające uzyskanie tytułu magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub innego równorzędnego tytułu ustalonego przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

2. Szkoły wydają absolwentom studiów zawodowych, prowadzonych w tych szkołach, dyplomy ukończenia wyższych studiów zawodowych; z otrzymaniem dyplomów może być połączone uzyskanie tytułów zawodowych, które może określić Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

3. Absolwentom studiów i kursów innych niż wymienione w ust. 1 i 2 szkoły wydają świadectwa o ukończeniu tych studiów i kursów.

4. Minister ustala bliższe określenie tytułów, o których mowa w ust. 1 i 2, w zależności od kierunku ukończonych studiów.

Art. 45. 1. Absolwenci studiów zawodowych, odbywanych w szkołach wyższych, lub studiów równorzędnych mogą być przyjmowani na studia w szkołach wyższych w celu uzyskania dyplomu magistra, magistra-inżyniera lub innego dyplomu równorzędnego.

2. Zasady przyjmowania absolwentów studiów, o których mowa w ust. 1, określa Minister.

Art. 46. 1. Studia w szkole obejmują wykłady, seminaria, proseminaria, ćwiczenia, lektoraty, konwersatoria, praktyki, egzaminy, kolokwia, samodzielne prace pod kierunkiem nauczycieli akademickich oraz inne zajęcia objęte planem i regulaminem studiów.

2. Organizację i porządek studiów ustali regulamin wydany przez Ministra.

Art. 47. 1. Dyplomy i tytuły uzyskane za granicą mogą być uznane w drodze nostryfikacji za równorzędne z dyplomami i tytułami określonymi w art. 44.

2. Dyplomy i tytuły uzyskane za granicą są uznawane za równorzędne z dyplomami i tytułami określonymi w art. 44, na zasadach przewidzianych w umowach międzynarodowych.

3. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki określi w drodze rozporządzenia zasady uznawania w drodze nostryfikacji dyplomów i tytułów uzyskanych za granicą za równorzędne z dyplomami i tytułami określonymi w art. 44.

Rozdział 2.

Obowiązki i prawa studenta.

Art. 48. Do podstawowych obowiązków studenta należy:

- 1) zachowywanie postawy moralnej i obywatelskiej godnej studenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- 2) systematyczne i pilne zdobywanie wiedzy w celu należytego przygotowania do pracy zawodowej oraz do aktywnego uczestniczenia w budowie socjalizmu,
- 3) ścisłe przestrzeganie przepisów regulujących porządek studiów oraz zarządzeń szkoły i organów zwierzchnich,
- 4) okazywanie należytego szacunku władzom szkoły oraz właściwe zachowywanie się względem przełożonych, personelu nauczającego i innych pracowników szkoły,
- 5) unikanie w postępowaniu swym wszystkiego, co mogłoby zaszkodzić dobremu imieniu szkoły i godności studenta,
- 6) przestrzeganie zasad koleżeńskiegó współżycia,
- 7) poszanowanie mienia szkoły i przeciwdziałanie niewłaściwemu stosunkowi do niego.

Art. 49. W okresie trwania zajęć szkolnych student bez zgody dziekana nie może przyjąć stałej pracy zarobkowej. Przepis ten nie dotyczy studentów studiów dla pracujących oraz innych studiów i kursów określonych przez Ministra.

Art. 50. 1. Studenci potrzebujący pomocy materialnej, wykazujący się dobrymi postępami w nauce i nienaganą postawą moralną i obywatelską, mogą uzyskać pomoc materialną w postaci stypendiów, zasiłków oraz prawa zamieszkania w domu studenckim.

2. Rada Ministrów ustala w drodze rozporządzenia rodzaje i wysokość stypendiów i zasiłków oraz warunki i tryb przyznawania ich i cofania.

3. Minister ustala warunki korzystania z domów i siołówek studenckich.

Art. 51. 1. Studenci przodujący w nauce mogą być wyróżniani i nagradzani.

2. Tryb i zasady nagradzania i wyróżniania studentów określi Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Art. 52. Zakres i organizację pomocy lekarskiej i opieki nad zdrowiem studentów określa w drodze rozporządzenia Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Art. 53. Dziekan może udzielić studentowi urlopu na czas oznaczony, o ile zachodzi ważna przyczyna uniemożliwiająca przejściowo odbywanie studiów.

Art. 54. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) ulgi, jakie obowiązane są świadczyć zakłady pracy zatrudnionym w nich osobom, odbywającym jednocześnie studia w szkołach,
- 2) obowiązki zakładów pracy w zakresie przyjmowania studentów na praktyki, objęte planem studiów, jak również na praktyki określone w art. 37 ust. 3, warunki odbywania tych praktyk oraz obowiązki zakładów pracy i szkół w stosunku do studentów odbywających praktyki.

Rozdział 3.

Organizacje i zgromadzenia studenckie.

Art. 55. Studenci mają prawo należenia do organizacji politycznych i społecznych na zasadach ogólnych.

Art. 56. 1. Studenci mają prawo zakładania na terenie szkół:

- 1) oddziałów ogólnomłodzieżowych organizacji ideowo-wychowawczych,
- 2) oddziałów organizacji (stowarzyszeń) studenckich, społecznych i zrzeszeń uczelnianych — jeżeli Minister wyraził zgodę na ich działalność na terenie szkoły,
- 3) kół naukowych przy jednostkach organizacyjnych szkoły — jeśli rektor wyraził zgodę na ich działalność w szkole.

2. Członkami oddziałów organizacji, zrzeszeń i kół naukowych, o których mowa w ust. 1, mogą być osoby odbywające studia w szkołach lub pracownicy tych szkół, inne zaś osoby — za zgodą Ministra.

3. Ilekroć w dalszych przepisach niniejszego rozdziału używa się określenia „organizacja studencka”, przez określenie to należy rozumieć oddział organizacji studenckiej, społecznej (stowarzyszenia), zrzeszenie uczelniane lub koło naukowe, wymienione w ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 57. 1. Organizacje młodzieżowe i zrzeszenia studenckie powinny współdziałać ze szkołą w ideowym wychowaniu młodzieży, ułatwiając jej przygotowanie do aktywnego udziału w życiu społeczeństwa socjalistycznego, oraz rozwijać i pogłębiać jej zainteresowania w dziedzinie kultury i sztuki oraz sportu i turystyki.

2. Koła naukowe mają na celu budzenie głębszych zainteresowań i przygotowanie do pracy badawczej w dziedzinach wiedzy, reprezentowanych przez poszczególne katedry, wydziały lub inne jednostki organizacyjne szkoły.

Art. 58. 1. Nadzór i opiekę nad organizacją studencką sprawuje rektor za pośrednictwem opiekuna.

2. Opiekuna powołuje rektor spośród nauczycieli akademickich szkoły.

Art. 59. Organizacje studenckie podlegają rejestracji. Rejestr tych organizacji prowadzi rektor.

Art. 60. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb zakładania i rejestracji organizacji studenckich,
- 2) warunki, jakim powinny odpowiadać statuty i regulaminy organizacji studenckich,
- 3) prawa i obowiązki opiekuna organizacji studenckich, rektora i senatu w stosunku do organizacji studenckich,
- 4) zakres współdziałania władz organizacji studenckich z organami szkoły,
- 5) zasady rozwiązywania organizacji studenckich oraz tryb ich likwidacji.

Art. 61. Zasady odbywania zgromadzeń studenckich i członków organizacji studenckich na terenie szkoły, domu studenckiego i innych pomieszczeń szkoły określi w drodze rozporządzenia Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Rozdział 4.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 62. 1. Za przewinienia dyscyplinarne student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną.

2. Przewinieniem dyscyplinarnym jest naruszenie obowiązków studenta, a w szczególności:

- naruszenie zobowiązań objętych ślubowaniem,
- nieprzestrzeganie przepisów obowiązujących w szkole lub w domu studenckim albo uchwał lub zarządzeń organów szkoły,
- niewłaściwe zachowanie się względem przełożonych, personelu nauczającego lub innych pracowników szkoły i domu studenckiego albo względem kolegów,
- niegodne studenta postępowanie lub zachowanie się w szkole, domu studenckim lub poza nimi.

3. Wszczęcie postępowania karnego lub karno-administracyjnego oraz wymierzenie w tym postępowaniu kary nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej za ten sam czyn.

Art. 63. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) nagana,
- 2) nagana z ostrzeżeniem,
- 3) zawieszenie w prawach studenta na okres do 1 roku,
- 4) wydalenie ze szkoły.

2. W razie wymierzenia kary wymienionej w ust. 1 pkt 3 student zostaje również zawieszony w prawach członka organizacji studenckiej.

Art. 64. 1. W postępowaniu dyscyplinarnym orzekają komisje dyscyplinarne oraz odwoławcze komisje dyscyplinarne powołane przez rektora.

2. Osoby wchodzące w skład komisji są niezawisłe w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

Art. 65. W składzie orzekającym komisji dyscyplinarnej zasiada jeden student.

Art. 66. 1. Rektora reprezentuje w postępowaniu dyscyplinarnym rzecznik.

2. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie dyscyplinarne, prowadzi postępowanie wyjaśniające i sprawuje funkcję oskarżyciela przed komisjami dyscyplinarnymi.

3. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, złożenie wniosku o ukaranie, wniesienie odwołania następuje na polecenie lub za zgodą rektora. Uprawnienia rektora w zakresie postępowania dyscyplinarnego służą również Ministrowi.

Art. 67. W toku postępowania dyscyplinarnego można wzywać i przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzać inne dowody w trybie, na zasadach i pod rygorem przewidzianymi w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

Art. 68. Nie można prowadzić postępowania dyscyplinarnego po upływie roku od dnia opuszczenia szkoły przez studenta.

Art. 69. 1. Studenta, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, można zawiesić w prawach studenta, jeżeli przemawiają za tym względy wychowawcze.

2. W toku postępowania wyjaśniającego, zawieszenie zarządza rektor, a w toku postępowania przed komisją zawieszenie zarządza komisja.

3. Rektor może zawiesić w prawach studenta, przeciwko któremu toczy się postępowanie karne, choćby postępowanie dyscyplinarne nie było jeszcze wszczęte; obowiązany jest to uczynić w razie zastosowania w stosunku do studenta aresztu tymczasowego.

4. Uprawnienia rektora określone w ust. 2 i 3 służą również Ministrowi.

Art. 70. 1. W przypadku przewinień o szczególnej szkodliwości społecznej albo występów przeciwko porządkowi publicznemu lub interesom Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — rektor szkoły może skreślić uczestnika tych przewinień z listy studentów bez wszczynania postępowania dyscyplinarnego; uprawnienie to służy również Ministrowi.

2. Od decyzji rektora o skreśleniu z listy studentów służy odwołanie do Ministra.

3. Tryb postępowania w przypadkach, o których mowa w ust. 1, określa Minister.

Art. 71. Za przewinienia dyscyplinarne mniejszej wagi można z pominięciem postępowania dyscyplinarnego wymierzyć karę porządkową upomnienia; upomnienia udziela dziekan lub rektor.

Art. 72. W razie wzorowego zachowania się studenta w szkole i poza szkołą organ, który wymierzył karę, może zarządzić zatarcie lub darowanie kary.

Art. 73. Minister określi w drodze rozporządzenia: skład komisji dyscyplinarnych, zasady i tryb ich powoływania oraz wyznaczania składów orzekających, powoływania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, skutki zawieszenia studenta w prawach, tryb wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia, a także może określić rodzaje przewinień zagrożonych poszczególnymi karami dyscyplinarnymi.

DZIAŁ IV.

Nauczyciele akademicki i inni pracownicy szkoły.

Rozdział 1.

Nauczyciele akademicki.

Art. 74. 1. Osoby zatrudnione w szkole w zakresie nauczania i pracy naukowo-badawczej lub nauczania są nauczycielami akademickimi.

2. Rodzaje stanowisk nauczycieli akademickich, tryb ich powoływania i odwoływania, prawa i obowiązki oraz zasady odpowiedzialności służbowej określa ustawa — Karta praw i obowiązków nauczyciela.

3. Minister może utworzyć w szkołach wyższych stanowiska pracowników naukowo-badawczych. Do pracowników tych mają zastosowanie:

- 1) w zakresie wynagrodzenia przepisy ustawy — Karta praw i obowiązków nauczyciela,
- 2) w zakresie kwalifikacji, czasu pracy oraz innych praw i obowiązków przepisy o instytutach naukowo-badawczych.

Art. 75. Na stanowisko nauczyciela akademickiego można powołać osobę, która posiada:

- 1) kwalifikacje ideowe i moralne niezbędne do wykonywania funkcji nauczyciela i wychowawcy młodzieży w duchu socjalistycznych zasad współżycia w społeczeństwie,
- 2) określone w ustawie kwalifikacje naukowe, dydaktyczne lub zawodowe.

Art. 76. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego powołuje się osobę, która posiada tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego w zakresie danej lub pokrewnej dyscypliny naukowej oraz wykazała zdolność do kształcenia i wychowywania studentów i młodej kadry naukowej.

Art. 77. 1. Na stanowisko docenta można powołać osobę, która posiada co najmniej stopień naukowy doktora w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki oraz odpowiedni dorobek naukowy lub zawodowy, osiągnięty po uzyskaniu tego stopnia, i która wykazała się przygotowaniem do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej, dydaktycznej i wychowawczej.

2. Na stanowisko docenta można powołać osobę, która nie mając stopnia naukowego określonego w ust. 1 i stażu pracy na stanowisku nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowo-badawczego, ma jednak wybitne zastosowane w praktyce osiągnięcia w pracy naukowej lub w twórczej pracy zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji docenta.

3. Stopień naukowy doktora habilitowanego świadczy o posiadaniu dorobku naukowego wymaganego do zajęcia stanowiska docenta.

4. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1 i 2, stwierdza Centralna Komisja Kwalifikacyjna do Spraw Kadr Naukowych.

Art. 78. 1. Na stanowisko wykładowcy można powołać osobę, która posiada co najmniej dyplom magistra, magistra-inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny i osiągnęła poważne wyniki w pracy dydaktycznej, wychowawczej lub zawodowej i posiada kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia pracy dydaktycznej w szkole.

2. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły na stanowisko wykładowcy można powołać również osobę, która posiada dyplom ukończenia studiów zawodowych odbywanych w szkołach wyższych lub studiów równorzędnych i kwalifikacje oraz osiągnięcia w pracy dydaktycznej lub zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji wykładowcy.

3. Minister określa szczegółowe kwalifikacje, jakie powinni posiadać wykładowcy.

Art. 79. 1. Na stanowisko adiunkta, starszego asystenta lub asystenta można powołać osobę, która wykazała się uzdolnieniami i zamiłowaniem do pracy dydaktyczno-wychowawczej i naukowej.

2. Warunkiem powołania na stanowisko asystenta stażysty, asystenta lub starszego asystenta jest posiadanie dyplomu magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub dyplomu równorzędnego, a na stanowisko adiunkta — posiadanie stopnia naukowego doktora.

3. Właściwy minister określa szczegółowe warunki, którym powinni odpowiadać kandydaci na adiunktów, starszych asystentów, asystentów i asystentów stażystów, oraz warunki ich powoływania, zwalniania i awansowania, a także może określić przypadki, w których dla powołania na stanowisko adiunkta nie jest wymagane posiadanie stopnia naukowego doktora, a na stanowisko asystenta stażysty, asystenta i starszego asystenta — dyplom magistra lub magistra-inżyniera.

4. Łączny okres zatrudnienia na stanowiskach asystenta i starszego asystenta nie może przekraczać ośmiu lat.

5. W uzasadnionych przypadkach dla poszczególnych dziedzin lub kierunków studiów Minister może określić niższy łączny okres zatrudnienia niż wymieniony w ust. 4.

Art. 80. 1. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:

- starszy kustosz dyplomowany,
- kustosz dyplomowany,
- adiunkt biblioteczny,
- asystent biblioteczny.

2. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera albo dyplom równorzędny oraz staż pracy bibliotecznej i złożyła egzamin bibliotekarski.

3. Przepis art. 78 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych, jak również zasady i tryb składania egzaminów bibliotekarskich.

Art. 81. 1. Dyplomowanymi pracownikami dokumentacji naukowej są:

- starszy dokumentalista dyplomowany,
- dokumentalista dyplomowany,
- adiunkt dokumentacji naukowej,
- asystent dokumentacji naukowej.

2. Na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera albo dyplom równorzędny i odpowiednią praktykę.

3. Przepis art. 78 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Rada Ministrów określi szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej.

Art. 82. 1. Lektorzy prowadzą naukę języków.

2. Na stanowisko lektora można powołać osobę posiadającą dyplom ukończenia studiów wyższych, odpowiednią praktykę dydaktyczną i znajomość danego języka.

3. Minister określa zakres niezbędnych kwalifikacji lektorów.

Art. 83. 1. Nauczyciele wychowania fizycznego oraz nauczyciele przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych prowadzą w szkole zajęcia dydaktyczne w zakresie tych przedmiotów.

2. Minister określi szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na stanowiska określone w ust. 1.

Art. 84. 1. W przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły można pełnienie obowiązków związanych ze stanowiskiem docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego powierzyć na określony czas jako docentowi kontraktowemu lub profesorowi kontraktowemu osobie, którą nie mając stopnia naukowego doktora lub tytułów naukowych określonych w art. 76, posiada jednak wystarczające osiągnięcia w pracy naukowej lub w twórczej pracy zawodowej niezbędne do pełnienia tych obowiązków.

2. W zakresie pracy naukowej i dydaktycznej, uczestniczenia w organach kolegialnych szkoły oraz zajmowania stanowisk kierowniczych w jednostkach organizacyjnych szkoły wymienionych w art. 6 i 7 docent kontraktowy lub profesor kontraktowy posiada uprawnienia i obowiązki docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego z wyjątkiem przypadków, gdy przepisy szczególne uzależniają udział w pracach tych organów od posiadania odpowiedniego stopnia naukowego bądź tytułu naukowego.

Rozdział 2.

Inni pracownicy szkół.

Art. 85. 1. Dla wykonywania zadań związanych z pracą dydaktyczną i naukową mogą być zatrudniani pracownicy służby bibliotecznej, pracownicy inżynierscy, technicy i równorzędni, organizacyjno-ekonomiczni, administracyjni, robotnicy i inni.

2. Pracowników wymienionych w ust. 1 zatrudnia się na podstawie umowy o pracę, umowy o pracę, zawiera rektor na wniosek dziekana, dyrektora biblioteki głównej lub dyrektora administracyjnego.

Art. 86. Tabelę stanowisk dla pracowników określonych w art. 85 i kwalifikacje wymagane do zajmowania poszczególnych stanowisk oraz wysokość związanego ze stanowiskiem uposażenia określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

DZIAŁ V.

Szkoły wyższe niepaństwowe.

Art. 87. 1. Szkoły wyższe niepaństwowe mogą być zakładane i prowadzone za zgodą Ministra; przepisu art. 2 ust. 1 nie stosuje się do szkół wyższych niepaństwowych.

2. Zgody na założenie i prowadzenie szkoły wyższej niepaństwowej można udzielić tylko wówczas, gdy:

- 1) szkoła ma zapewnioną dostateczną liczbę nauczycieli akademickich, których kwalifikacje gwarantują prowadzenie pracy dydaktycznej i naukowej na odpowiednim poziomie,
- 2) organizacja studiów i programy nauczania szkoły odpowiadają organizacji studiów i programom nauczania szkół wyższych,
- 3) zapewnione jest przestrzeganie przy przyjmowaniu studentów tych samych wymagań, które stawiane są w szkołach wyższych,
- 4) szkoła ma zapewnione odpowiednie wyposażenie i lokal,
- 5) szkoła ma zapewnione na stałe wystarczające środki finansowe dla jej działalności.

3. Wyrażenie zgody na założenie szkoły wyższej niepaństwowej można uzależnić od dopełnienia innych warunków.

4. Minister może cofnąć zgodę na prowadzenie szkoły wyższej niepaństwowej w przypadku stwierdzenia, że szkoła nie przestrzega przepisów prawa lub postanowień statutu szkoły, że warunki, od których uzależniona była zgoda na prowadzenie szkoły, nie są dopełniane albo że poziom nauczania lub badań naukowych nie odpowiada wymaganiom stawianym szkołom wyższym.

Art. 88. Rada Ministrów na wniosek Ministra zgłoszony po zasięgnięciu opinii Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej do Spraw Kadr Naukowych może przyznać szkole wyższej niepaństwowej prawo nadawania tytułów, o których mowa w art. 44, oraz stopni naukowych.

Art. 89. 1. Szkoła wyższa niepaństwowa działa na podstawie statutu; statut nadaje Minister równocześnie z wyrażeniem zgody na jej założenie.

2. Statut ustali między innymi rodzaj i organizację studiów, obowiązki i prawa studentów oraz absolwentów szkoły, rodzaj, sposób powoływania i zakres działania organów szkoły, sposób powoływania nauczycieli akademickich i innych pracowników.

3. Minister może wprowadzić zmiany do statutu.

Art. 90. Przyjęcie lub odmowa przyjęcia darowizny lub zapisu albo przyjęcie lub odrzucenie spadku wymaga zezwolenia przewidzianego w Kodeksie cywilnym dla jednostek organizacyjnych niepaństwowych.

Art. 91. Przepisy działów I—IV ustawy stosuje się odpowiednio do szkoły wyższej niepaństwowej, o ile przepisy działu niniejszego lub statutu szkoły nie stanowią inaczej.

DZIAŁ VI.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 92. Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki nada statuty niepaństwowym szkołom wyższym istniejącym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Do czasu nadania statutu do szkół tych stosuje się w dalszym ciągu przepisy dotychczas obowiązujące.

Art. 93. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie obowiązują przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z ustawy.

Art. 94. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205),
- 2) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o stosunku służbowym profesorów państwowych szkół akademickich i pomocniczych sił naukowych tych szkół (Dz. U. z 1933 r. Nr 76, poz. 551 z późniejszymi zmianami) w zakresie, w jakim dotychczas pozostawało w mocy,
- 3) dekret z dnia 16 października 1945 r. o ustanowieniu delegatów do spraw młodzieży szkół wyższych (Dz. U. Nr 46, poz. 260),
- 4) ustawa z dnia 30 grudnia 1949 r. o etatach państwowych w szkołach wyższych niepaństwowych (Dz. U. Nr 65, poz. 529).